

MAGNETOFONSKI SNIMAK
21. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 31.7.2000. godine, sa početkom u 12.15 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
DRAGO LJUBIČIĆ

Poštovani delegati, poštovani gosti, otvaram 21. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Za današnju sjednicu Doma naroda, pored delegata Doma naroda, pozvani su predsjednik i članovi Predsjedništva BiH, predstavnici Vijeća ministara, predstavnici predlagača zakona koji su danas predloženi i koji se nalaze na dnevnom redu, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Phare, predstavnici sredstava javnog informisanja. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem se na njihovom odzivu i prisustvu današnjoj sjednici.

Na današnjoj sjednici prisutno je 13 delegata od 15 pozvanih. Od toga, 3 iz reda srpskog naroda, 5 iz reda bošnjačkog naroda i 5 iz reda hrvatskog naroda. Što znači da današnjoj sjednici prisustvuje 13 delegata. Imamo kvorum i današnja sjednica može punovažno raditi i odlučivati.

Prije prelaska na dnevni red i izjašnjavanja o dnevnom redu za današnju sjednicu, želim da u svoje ime i ime svih delegata izrazim iskreno saučešće gospodinu Avdi Čampari i njegovoj porodici, zbog smrti u porodici njegovog brata, gospodine Avdo, primite iskreno saučešće.

S obzirom da imamo kvorum, kako smo i konstatovali, mi možemo nastaviti sa radom današnje sjednice.

Za današnju sjednicu predložen je sledeći dnevni red, koji ste dobili u pozivu za današnju sjednicu, kao i materijal koji je i ranije uručen za ovu sjednicu.

Dozvolite mi da pročitam dnevni red.

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje zapisnika sa 19. i 20. sjednice Doma naroda**
- 2. Predlog zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsedništva BiH, predlagač Predsedništvo BiH**
- 3. Predlog zakona o finansiranju političkih stranaka u BiH, predlagači poslanici gospodin Nikola Špirić i gospodin Ibrahim Đedović**
- 4. Nacrt zakona o slobodi informisanja u BiH, predlagači poslanici gospodin Sejfudin Tokić i gospodin Ivo Lozančić**

- 5. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između BiH i Narodne Republike Kine o trgovini i ekonomskoj saradnji**
- 6. Odgovori na delegatska pitanja, delegatska pitanja i inicijative**

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu. Ima li predloga, dopuna i izmena dnevnog reda.

MUGDIN HERCEG

Cijenjene kolege delegati, uvaženi gosti, cijunjeno Predsjedništvo, ja bih se samo kratko osvrnuo na ovaj dnevni red, u smislu ove 2. tačke dnevnog reda, gdje se govori o Zakonu o popunjavanju upražnjenog mjesta članova Predsjedništva BiH.

Naime, ja ne vidim razlog zbog čega je cjelokupna ova materija, prije svega, uključena u proceduru po skraćenom postupku.

Drugo, mislim da niko od nas zvanično nije dobio akt koji se zove najavljena ostavka na mjesto člana Predsjedništva BiH, odnosno, predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, gospodina Izetbegovića.

Treće, ne mogu da vjerujem da je Predsjedništvo BiH jednoglasno usvojilo ovakav prijedlog zakona koji, po mojoj ličnoj ocjeni, apsolutno nema uporište ni u Ustavu BiH, ni u Poslovniku, koji smo usvojili, čini mi se, na posljednjoj sjednici ovog doma.

Mislim da je bila prilika, baš kod donošenja ovog zakona, a ujedno i test, da vidimo našu spremnost da preuzmemo neka od ponuđenih rješenja koja tretiraju ovu materiju, iz nama dobro poznatih dokumenata koji se zovu izborni zakoni, koji su bili u proceduri na ovom visokom domu, koje su ponudili i Klub poslanika SDP-a BiH i gospodin predsjedavajući ovog doma. Lično sam doživio ovo kao jedan cilj, sa pokušajem cementiranja konstelacije postojećih političkih odnosa na nivou Predsjedništva BiH do 2002. godine. Normalno, s pretpostavljanjem mogućnosti i okolnosti zamjene članova Predsjedništva BiH, kako je to ovdje rečeno, pri čemu se unaprijed prejudiciraju političke pozicije, a eliminiše mogući uticaj političkih kretanja u periodu koji je ispred nas. Iz tog razloga, predlažem da se ova tačka dnevnog reda danas ne raspravlja, te da se vrati u regularnu proceduru i da se obave dodatne konsultacije po ovoj materiji, s tim da se uvaži ono što piše tamo u Ustavu BiH i što piše u Poslovniku koji smo mi usvojili na ovom domu. Hvala lijepa.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Hercegu. Da li se dalje neko javlja za diskusiju, raspravu?

Dozvolite mi da dam samo jedan mali komentar, iako ne bih želio da preuzmem na sebe tu ulogu, to znači da dajem odgovore i komentare i na delegatska pitanja i predloge, normalno, to je pred svim nama ovdje, znači, kod izjašnjavanja, samo da napomenem. Što se tiče rada ovog doma, da li je ovo skraćeni postupak ili ne, ja mislim da je zauzet stav na ovom domu, sve ono što prođe odgovarajuću proceduru prije dolaska na dnevni red, na ovaj dom, mi smo, u principu, do sada sve

te tačke uvrštavali. Znači, da li je to sada po hitnom postupku urađeno od strane Predsjedništva, Predstavničkog vijeća, Ministarskog vijeća, itd. o tom po tom, ali to je takav stav i princip rada ovog doma. Mislim da je saglasno tome i gospodin Herceg dao svoju primjedbu.

Drugo, što se tiče najavljene inicijative, ili bilo kakve najave, bilo za smjenu ili ostavke članova Predsjedništva BiH, istina, mi toga nemamo, ali ja lično mislim, sada govorim u svoje lično ime, poučeni, vjerovatno, određenim iskustvima, ili činjenicom da mi to ni u jednom aktu nemamo zvanično ni definisano ni predviđeno, a, znači, postoji mogućnost da se nešto dogodi. U tom slučaju, ja mislim da, praktično, ovaj zakon i ima svoju težinu i značaj, i mislim da ima potrebe da se ova materija i ova problematika ili definiše ili reguliše zakonom, da mi ne bismo, u slučaju, niko ne zna šta se može dogoditi, kasnije lutali ili iznalazili rješenja. Sve ono što se može zakonom ili određenim dokumentima da se definiše, ja sam, u principu, pristalica da to bude definisano i određeno. To je moj odgovor, ali pred nama je ovdje da se izjasnimo o ovom predlogu.

Želim, također, da napomenem da je na današnjoj sjednici prisutan i gost, ambasador gospodin Voltmen, nama je prije same ove sjednice, od strane i OHR-a, upućeno jedno pismo, kojim se OHR oglašio povodom ovog zakona koji je prošao, znači, dio procedure i usvajanje na Predstavničkom vijeću. Uz ovaj predlog, ja bih predložio, ako dozvolite, znači, na primjedbu gospodina Hercega, jer smo male konsultacije, članovi Kolegija, sa gospodinom ambasadorom Voltmanom obavili, to ste sami vidjeli ovdje, prije početka ove sjednice, da mi, ipak, prihvatimo ovaj dnevni red. Ja predlažem da, prije otvaranja rasprave o ovoj tački dnevnog reda, damo riječ našem gostu, gospodinu Voltmenu, znači, da nam se obrati, imamo i dopis OHR-a i izjašnjavanje OHR-a i njihov stav po pitanju ovog zakona, pa da idemo u raspravu, a na kraju delegati će se izjasniti o svemu ovome.

Ja bih zamolio gospodina Hercega, da li može prihvatiti ovo tumačenje, ili on želi da se, ipak, Dom izjasni o njegovom i ovom predlogu, ako nema drugih predloga? Ipak o ovom predlogu.

Da li se dalje neko javlja za diskusiju?

Dajem na izjašnjavanje, molim vas da se izjasnimo o predlogu gospodina Hercega, koji je predložio da se ova tačka skine sa današnjeg zasjedanja Doma naroda.

Ko je za ovaj prijedlog gospodina Hercega?

Ko je protiv?

Konstatujem da, ipak, ovaj prijedlog gospodina Hercega nije prihvaćen.

Molim vas da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu.

Ko je za predloženi dnevni red, kako sam na početku pročitao, da se izjasnimo, ko je za takav dnevni red?

Protiv, uzdržanih nema. Konstatujem da je dnevni red jednoglasno usvojen, sa 13 glasova za.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Ad.1. Usvajanje zapisnika sa 19. i 20. sjednice Doma naroda

To ste uz poziv dobili, izvod iz zapisnika. Dajem na raspravu i otvaram raspravu povodom prve tačke dnevnog reda. Izvod iz zapisnika 19. i 20. sjednice Doma naroda.

Da li se neko javlja po pitanju izvoda iz zapisnika 19. i 20. sjednice? Ako nema, molim vas, hoćemo li se pojedinačno izjašnjavati o jednom i drugom ili ćemo se istovremeno izjasniti o jednom i drugom zapisniku?

Ko je za usvajanje izvoda zapisnika sa 19. i 20. sjednice Doma naroda?

Protiv, suzdržanih nema.

Konstatujem, sa 13 glasova za, jednoglasno je usvojen izvod iz zapisnika sa 19. i 20. sjednice Doma naroda. Prelazimo na 2.tačku dnevnog reda.

Ad. 2. Prijedlog zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsedništva BiH

Kao što sam maloprije i predložio i rekao, znači, obavijestio Dom, današnjoj sjednici je prisutan i ambasador, gospodin Volkman. Dobili smo ovo pismo, ja predlažem, prije otvaranja rasprave o ovoj tački dnevnog reda da se gospodin Volkman obrati. Izvolite.

VOLKMAN

Hvala mnogo, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, hvala na prilici da izrazim mišljenje međunarodne zajednice po pitanju ovog nacrt zakona. Prvo, želim reći da je veoma dobro što Nacrt zakona konačno postoji, nakon pet godina od potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Međutim, dopustite mi da izrazim svoju zabrinutost po pitanju procedure kroz koju je prošao ovaj zakon kada se usvajao u Predstavničkom domu, kao i moje sumnje po pitanju sadržaja ovog nacrt zakona. Kada je u pitanju postupak kroz koji je prošao ovaj zakon, on je bio usvojen prošle sedmice na sjednici Zastupničkog doma, ali koliko ja znam, o njemu se nije razgovaralo na Ustavnoj komisiji tog doma iako je očigledno da se u ovom zakonu guše neka veoma važna ustavna pitanja.

Prije toga, nije bilo javne rasprave o ovom zakonu. Iz razgovora sa medijima i sa nekim članovima Predsjedništva BiH, imao sam utisak, da neki članovi Zastupničkog doma nisu u potpunosti bili svjesni punog sadržaja i posljedica Nacrta ovog zakona. Čini mi se, također, da neke odredbe zakona u potpunosti nisu jasne. Kako vi, očigledno, namjeravate da ga usvojite na ovoj sjednici, bez odgovarajuće rasprave na Ustavnoj komisiji ovog doma. Moj savjet bi bio da se zakon prije izjašnjavanja dostavi ustavnim komisijama oba doma Parlamentarne skupštine tako da se može razgovarati o implikacijama, mogućim posljedicama svih odredbi ovog zakona, nacrt i kako bi se izmijenile dopune svake nejasne odredbe.

Što se tiče sadržaja Nacrta zakona, princip koji u potpunosti podržava međunarodna zajednica i za koji smatra da je u potpunosti u skladu sa Ustavom je da se zamjena člana Predsjedništva BiH, koji siđe sa dužnosti, izvrši iz Zastupničkog doma PSBiH. Što znači da on mora biti član Zastupničkog doma PSBiH i pripadnik istog konstitutivnog naroda kao i član Predsjedništva BiH koji je sišao s položaja. Taj princip je, očigledno, u skladu sa Ustavom, jer Ustav BiH, u članu 5. kaže da se članovi Predsjedništva BiH moraju birati indirektnim glasovanjem, a članovi Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH su izabrani direktnim glasovanjem. To je u redu.

Nacrt zakona jasno predviđa način na koji će se birati ta osoba, a to je da će Zastupnički dom Parlamentarne skupštine izabrati, nominovati kandidata, jer se taj kandidat mora potvrditi od strane odgovarajućih pripadnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. To je, također, u redu i u skladu sa principima Ustava, ali u članu 6., paragraf II Nacrta zakona, kaže se, ako Dom naroda odbije dva puta nominirane, koje predloži Zastupnički dom, na osnovu ovog člana, tada trećeg nominiranog bira većina poslanika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, koji su iz istog konstitutivnog naroda kao i nominirani. Kao prvo, ovo je prilično nejasno, ko je nominirani i ko će ga nominirati. To nije jasno, to može biti bilo koja osoba iz javnosti.

Ako će to biti osoba iz Zastupničkog doma, to se mora jasno reći, ali najveća primjedba na ovaj nacrt zakona je sljedeća. Daje mogućnost Domu naroda, ukoliko se ne slaže i ne odobrava kandidate Predstavničkog doma BiH, da jednostavno odbiju nominirane osobe iz Zastupničkog doma dva puta i onda da, u skladu sa procedurom koja nije ovdje tačno naznačena, izaberu svog sopstvenog kandidata. Ako je to namjera ovog zakona, da Dom naroda da konačnu odluku o zamjeni člana Predsjedništva BiH, onda to nije u skladu sa Ustavom, u kome se kaže da članovi Predsjedništva BiH moraju biti izabrani direktno, direktnim glasanjem, kao što vi to vrlo dobro znate, članovi Doma naroda se biraju direktno. Iz toga postoje neke ustavne zapreke, tako reći, o kojima se treba razgovarati, stoga bih preporučio da se to uradi kako bi se razjasnila ova odredba Nacrta zakona i kako bi se to raspravilo sa stručnjacima, po pitanju Ustava kojih ima mnogo u oba doma Parlamenta, da je to u skladu sa Ustavom.

Druge primjedbe su navedene u pismu koje je poslato od OHR-a i OSCE-a, koje vi imate ispred sebe. Ja ne želim ulaziti u detalje tih pisama, ja mislim da je ono što sam do sada rekao prilično dovoljno, da se ovaj nacrt zakona predoči ustavnim komisijama oba doma, što bi bilo bolje nego da se ovdje odlučuje o mogućim izmjenama koje bi se ponovo dostavljale Zastupničkom domu. To su moji prijedlozi. Ja vas molim, ja vas samo na to upozoravam, jer postoji jedan rizik, da svaki zakon koji se sada usvoji, koji bi se mogao proglasiti neustavnim poslije, a što ja ne bih volio da vidim da se desi, jer imam veliko poštovanje prema ovom domu. Hvala mnogo. Ako ima nekih dodatnih pitanja, ja sam spreman da na njih odgovorim. Hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se ambasadoru gospodinu Volkmanu, uz puno uvažavanje primedbi i sugestija. Lično mislim da su dobronamjerne i sugestije, znači preporuke, vezano za današnju raspravu povodom ove tačke dnevnog reda.

Otvaram raspravu, izvolite. Gospodin Ristan. Ako neko od delegata traži, želi, znači može da traži.

RISTAN RISTIĆ

Ja tražim pauzu od pet minuta.

DRAGO LJUBIČIĆ

Gospodo, pet minuta pauza.

/PAUZA/

RISTAN RISTIĆ

Malopre sam zatražio pauzu iz jednog razloga što nisam imao dovoljno informacija da li je zasjedala Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma i Doma naroda. Pošto je gospodin ambasador ovdje naveo te činjenice, Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma je zasjedala, dobili smo informacije, a Ustavnopravna komisija Doma naroda je malopre iskoristila ovu pauzu i zasjedala povodom ovog pitanja.

Ja ću ujedno iskoristiti, ovo sam obrazložio zašto sam tražio pauzu, ali ću ujedno iskoristiti ovaj svoj izlazak za govornicu da dam jedno određeno mišljenje oko svega ovoga.

Dešava se ponovo da se određene odluke donose stvarno ishitreno i ovaj put, ja imam jedan svoj lični predlog, a to je da idemo malo ususret OHR-u i OSCE-u, na taj način da se izvrše dodatne konsultacije. Dodatne konsultacije, pošto je stvarno bilo sve ishitreno, mi smo ovu primedbu OHR-a dobili pred samo zasjedanje, znači, podijeljeno nam je uoči same tačke dnevnog reda jedno ovako bitno pitanje, sa ovako ozbiljnim primjedbama, trebalo bi da ima malo više vremena za raspravu i znači, složio bih se sa gospodinom ambasadorom, da se ne neki način izvrše određene konsultacije dodatne i da u nekom narednom periodu ponovo se raspravlja o ovom zakonu. Toliko od mene. Hvala vam.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Ristanu Ristiću, ja bih zamolio gospodina Vinka Zorića, u ime Komisije za ustavnopravna pitanja Doma naroda, da uzme riječ.

VINKO ZORIĆ

Zahvaljujem gospodinu predsjedavajućem. Ja, kao prvi potpredsjednik, ili potpredsjedavajući Komisije za ustavna i pravna pitanja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, želim izvijestiti ovaj dom da je sada u stanci održana sjednica Komisije za ustavna i pravna pitanja Doma naroda, imala je kvorum. Nije bio nazočan predsjedavajući, ja sam ga mijenjao i Radna komisija za ustavna i pravna pitanja Parlamentarne skupštine BiH je održala sjednicu i utvrdila sljedeće mišljenje.

1. Komisija je konstatala da je Radna komisija za ustavna i pravna pitanja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ranije razmotrila Prijedlog zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH i utvrdila da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona.

2. Komisija je razmotrila Prijedlog zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH i, također, utvrdila da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona.

3. Iako se podrazumijeva da se popuna upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH vrši iz reda zastupnika u Zastupničkom domu, to je u Zakonu, shodno zaključku Predstavničkog doma koje je ovlastilo Sekretarijat da pravno-tehnički uredi tekst, to je potrebno precizirati.

4. Komisija je, također, razmotrila Nacrt zakona o slobodi informiranja u BiH i Prijedlog zakona o finansiranju političkih stranaka i utvrdila da postoji ustavni osnov za donošenje ovih zakona.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Zoriću. Otvaram dalju diskusiju. Da li se dalje neko javlja za diskusiju povodom ove tačke dnevnog reda.

IZET ŽIGIĆ

Dame i gospodo, ja ću se osvrnuti, vezano za ovo zakonsko rješenje. Neshvatljivo je da u članu 8., odnosno u članu 4., a kasnije i u ovim narednim članovima, spominje se da popuna Predsjedništva BiH u prvom i drugom krugu ako ne prođe, da ide žrijebanje. Predsjedništvo, i član Predsjedništva, je odgovorna funkcija i mislim da to nije način izbora, da to ne može biti način izbora i popunjavanja članova Predsjedništva. Pozicija ljudi koji su sad prošli u Parlament je takva da smo uglavnom glasali za, bar popuna ovog parlamenta, Predstavničkog doma, na prošlim izborima je bila da smo glasali za stranačke liste. Ovaj put imat ćemo otvorene liste, gdje će svaki kandidat Predstavničkog doma koji uđe u Predstavnički dom imati svoju političku težinu samostalno, neovisno od svojih stranaka i to je jedna sasvim druga pozicija koja bi mogla važiti za neko buduće vrijeme.

Predlažem da, sličan prijedlog kao od gospodina Ristića, a to je da se danas obavi rasprava, a da konačno izjašnjavanje o ovom zakonu ostavimo za naredno zasjedanje. Hvala lijepa.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Žigiću. Na današnjoj sjednici mi imamo i predstavnika u ime Predsedništva BiH. Ima li potrebe da se u ime predlagača oglasi, pošto smo imali određene... gospodin Trnka u ime Predsedništva BiH.

KASIM TRNKA

Poštovano Predsjedništvo, poštovani delegati, dame i gospodo. Kao što vam je poznato, Ustav BiH predviđa da će Parlamentarna skupština urediti pitanje zamjene članova Predsjedništva i da je Predsjedništvo BiH, još u decembru 1998.godine, Parlamentarnoj skupštini ponudilo jednu verziju zakona o zamjeni članova Predsjedništva. U međuvremenu su se odvijale različite aktivnosti oko izbornog zakona. Bila je ocjena da bi trebalo, u kontekstu ukupnog rješenja izbornog zakona, odgovoriti i na ovo pitanje. U rješavanje ovog pitanja uključila se i međunarodna zajednica sa svojim prijedlozima u obliku pravila i propisa Privremene izborne komisije, koji su ustanovili određena rješenja za zamjenu člana Predsjedništva. U tom slučaju je Predsjedništvo povuklo onaj prvobitni tekst zakona, jer je on imao sasvim drugačija rješenja i u osnovi se priklonilo rješenjima koja su sadržana u Pravilima i propisima Privremene izborne komisije. Razlika koja je u prvobitnom tekstu bila je samo u pogledu onih 120 dana prije izbora. U Pravilima Privremene izborne komisije je bilo predviđeno da Parlament BiH može pristupiti zamjeni člana Predsjedništva BiH, ali ne nakon 120 dana od raspisanih izbora, što drugim riječima znači da ova Parlamentarna skupština, budući da je već nastupio taj rok od 120 dana, ne bi mogla izvršiti zamjenu članova Predsjedništva.

Zbog toga je Predsjedništvo odlučilo da ovaj rok utvrdi na 30 dana. To znači da bi ova Parlamentarna skupština BiH mogla izvršiti, a i ne mora, zavisi od njene odluke, zamjenu članova Predsjedništva. S druge strane, na samoj sjednici Predsjedništva BiH, predsjednik Jelavić je dao amandman na Prijedlog tog zakona i predložio da, u slučaju da u dva navrata ne bude potvrđen kandidat iz Predstavničkog doma, da onda odlučujuću riječ ima nacionalna delegacija iz Doma naroda, ali se od početka podrazumijevalo da se radi o članu iz Predstavničkog doma, budući da je on neposredno izabran i čime se potvrđuje njegov legitimitet. Ovdje je postavljeno pitanje da Parlament nije dobio službeni akt o ostavci člana Predsjedništva BiH, pa bih želio i tim povodom da kažem.

Kao što vam je poznato, i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH i članovi Predsjedništva BiH se biraju na neposrednim izborima. Prema tome, njihov je legitimitet jednak i predsjednik Izetbegović je, obraćanjem javnosti, zapravo svom biračkom tijelu dao do znanja, a to je akt jednostrane izjave volje.

Na posljednjoj sjednici Predsjedništva BiH, predsjednik Izetbegović je i Predsjedništvo obavijestio da je saopštio biračkom tijelu, i mislim da ćete u toku današnjeg ili sutrašnjeg dana dobiti taj akt predsjednika Izetbegovića, kojim on potvrđuje da je već biračkom tijelu podnio ostavku i da će napustiti dužnost kada istekne njegova funkcija predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, a to znači 12. oktobra ove godine.

Prema tome, želim da naglasim da je namjera Predsjedništva BiH bila da preuzme ona rješenja koja su sadržana u Pravilima i propisima, da izbjegne ovu činjenicu da ne može ovaj parlament da bira, i na kraju da ugradi ovaj elemenat, da u krajnjoj liniji prevlada nacionalna komponenta, vodeći računa pri tome da je i samo Predsjedništvo BiH izraz nacionalne ravnopravnosti. Kao što je poznato, tri su člana Predsjedništva BiH, Bošnjak, Hrvat i Srbin, pa, prema tome, nacionalna komponenta

je bila odlučujuća i kod sastava članova Predsjedništva i zbog toga je u trećoj rundi izbora data prevaga nacionalnoj komponenti.

Dakle, ukoliko se može govoriti o neustavnosti ovog prijedloga, onda se svakako može govoriti i o neustavnosti prijedloga Privremene izborne komisije. Hvala vam lijepa.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Trnki koji nam je, u ime Predsjedništva BiH, dao dopunsko obrazloženje, vezano za ovaj zakon. Gospodin Avdo.

AVDO ČAMPARA

Znate, svaki pravnik i svi ljudi koji se bave zakonodavnom djelatnošću, uvijek će polaziti od toga da se prilikom donošenja zakona ne smije gledati neki stranački interes ili neko personalno rješenje, jer kad se zakon donosi, on vrijedi sve dotle dok se ne donese drugi zakon koji bi ga zamijenio. To znači, može biti i godinu i dvije i deset i petnaest. Prema tome, zakon kada se donosi, treba da se donosi tako da ima dugoročno rješenje koje je u interesu svih građana BiH. To bi trebalo da se radi i ovaj put. Mene je naročito, i ja to postavljam pitanje visokom predstavniku, iznenadila jedna odredba u Pravilima koja govori, o kojoj je sad govorio gospodin Trnka, o 120 dana. To znači da se u ovaj parlament nema povjerenje. Ja, kao delegat Doma naroda, sam uvijek podržavao međunarodnu zajednicu i mislim da je radila u interesu građana BiH i da je podržavala građane BiH i uvijek sam podržavao i stavove međunarodne zajednice i mislim da su u mnogome doprinijeli stabilnosti BiH, iako se sa nekim odlukama nekada nisam ni slagao.

Međutim, da neko sada kaže da nema povjerenje, on to nije direktno rekao, već da tek nakon isteka 120 dana, to je sasvim jasna poruka, da se nema povjerenje u sadašnji parlament, već da to bude budući parlament.

Birači su se na prošlim izborima opredijelili za članove Predsjedništva BiH. Birači su se i na prošlim izborima opredijelili i za Predstavnički dom Parlamenta BiH, i ja isto tako mislim, a ja sam i shvatio tako ovaj prijedlog zakona, da će popuna člana Predsjedništva, bez obzira iz kog je naroda, biti iz reda članova Predsjedništva Predstavničkog doma Skupštine BiH. To može i na osnovu zaključka, što je pročitao gospodin Zorić, što je Predstavnički dom zaključio, to može i kao neku pravno-tehničku popravku, da se učini i da se kaže, u članu 6., stav 2. da će popuna biti isključivo iz reda članova Predstavničkog doma Skupštine BiH, bez obzira o kome je riječ, i to iz onog konstitutivnog naroda iz kojeg se mijenja član Predsjedništva i mislim da to trebamo podržati i tako trebamo i ubuduće raditi.

Ja moram biti iskren. Ustavni osnov, sasvim je jasno da postoji, jer Ustav je rekao da se popuna člana Predsjedništva BiH vrši donošenjem zakona od strane Parlamentarne skupštine BiH, i onakav kakav mi donosimo zakon, to je stvar Parlamentarne skupštine BiH, a ne ničiji drugi. Prema tome, da li je 30 dana ili je 120 dana ili je 15 dana ili je dan, to je stvar Skupštine kako će to odrediti. Za mene bi bilo najnormalnije da se član Predsjedništva, zamjena člana Predsjedništva izabere istog dana kada član Predsjedništva podnese ostavku i da nema vakuuma nijednog dana. To

bi za mene bilo normalno. A mogu vam reći, s obzirom na izbore, ako član Predsjedništva BiH podnosi ostavku u vrijeme dok je na snazi mandat Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, koji su birani u isto vrijeme od istih birača kao što je taj izabran član Predsjedništva BiH, onda bi bilo normalno da se da povjerenje tom Predstavničkom domu i Domu naroda da izaberu tog člana Predsjedništva BiH.

Međutim, sada je spor oko toga člana 6., stav 2. Vidite da moram biti iskren i kazati jedno. Ako bi bilo to neustavno, onda je neustavno i pravilo OSCE-a. Postoji, ne samo teoretska, već i praktična mogućnost, i ne znam dokle, ali uvijek će biti i u novom sazivu, a i u ovom sazivu, da će u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, s obzirom na stanovništvo, većinu poslanika će činiti poslanici iz reda bošnjačkog naroda. I u tom slučaju je meni, moram biti iskren, sasvim normalan bio amandman koji je bio na Predsjedništvu BiH, a koji je usvojen jednoglasno od članova Predsjedništva BiH, da u tom slučaju Dom naroda, odnosno, delegati Doma naroda iz istog konstitutivnog naroda, izaberu člana Predsjedništva BiH iz reda poslanika Predstavničkog doma. Ne iz reda građana javno, o čemu je govorio predstavnik, već iz reda poslanika Predstavničkog doma, koji su birani na izborima, istog dana kada je i biran član Predsjedništva, i tu realnost moramo uvažavati, jer mi poštujemo konstitutivnost sva tri naroda i bez obzira je li ili nije jedan narod ili drugi većinski ili u većini ili u manjini, pa, na kraju krajeva, moramo biti iskreni i za to i postoji Dom naroda, da se ne bismo preglasavali, jer ako se preglasa u Predstavničkom domu, onda, ako se misli da su u Domu naroda narušeni interesi jednog naroda, onda to Dom naroda može da zaustavi i ne može da prođe.

S tim u vezi, mislim da se ovo pitanje odavno raspravlja i postavlja na dnevni red i ja lično ne vidim nikakvog razloga da ćemo mi naići na nešto što je neprirodno i mislim da je sasvim prirodno da člana Predsjedništva BiH zamijeni poslanik iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, koji je biran na istim izborima kada je izabran i taj član Predsjedništva, naravno, s obzirom da su članovi Predsjedništva BiH birani na četiri godine, a poslanici na dvije godine, može se desiti da ga biraju i poslanici koji se budu birali nakon narednih izbora. Ne želim komentirati pismo koje sam sada pročitao, naravno da je visoki predstavnik glavni tumač Ustava, on ima pravo i ja ću uvijek, kao poslanik, odnosno, delegat u ovom domu, poštovati odluke visokog predstavnika koje on donese, a kakve će odluke visoki predstavnik donijeti, to je na njemu a ne na nama ovdje u Domu naroda da se odlučuje. Hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Čampari. Da li se neko dalje javlja za diskusiju? Ako nema, gospodo, dozvolite samo nekoliko konstatacija, ako se ne javlja niko za diskusiju, prije samog izjašnjavanja. Želim, ipak, da se konstatuje, uz uvažavanje primjedbi od strane ambasadora, gospodina Volkmana, to znači stavova koje smo mogli da pročitamo u pismu OHR-a, želim, ipak, da se konstatuje da su komisije za ustavnopravna pitanja, jednog i drugog vijeća, zasjedale i da imamo njihov pozitivan stav vezano za ovaj zakon, to smo obaviješteni naknadno od strane stručne službe, vezano za zasjedanje Komisije za ustavnopravna pitanja Predstavničkog vijeća, a, evo, danas direktno na sjednici ste imali priliku da od gospodina Zorića čujete stav Komisije za ustavnopravna pitanja Vijeća naroda.

Što se tiče javne rasprave, vezano za primjedbu i vezano za ovaj zakon, vjerovatno da je bila potrebna, znači, ne sporim ovu primjedbu. Ja želim samo da konstatujemo ovdje da nije ovo jedini zakon koji, vjerovatno, nije doživio javnu raspravu, a usvojen je i na jednom i na drugom vijeću. Prema tome, ako ćemo ići za svaki zakon, nemam ništa protiv javne rasprave. Postavlja se pitanje i vremena i rokova usvajanja ovih zakona i naših obaveza koje stoje, vezano za masu zakona koji još čekaju na red, prema tome, procedura je nama jasna.

Što se tiče stavova i mišljenja Predsjedništva BiH, naknadno koji su do sada..., ne bih komentarisao, na kraju, mi smo imali danas priliku od gospodina Trnke da čujemo mišljenje, u ime Predsedništva BiH, kao predlagača ovog zakona, razloge za donošenje i obrazloženje teksta i ponuđenog zakona o kome govorimo.

Mi smo mogli da vidimo danas i kroz ovu raspravu da mi imamo i nekoliko različitih mišljenja od samih delegata, pa mogu reći i nekoliko predloga kada je u pitanju ovaj zakon.

Ja ću reći svoj lični stav. Ja ću se pridružiti jednom predlogu i razmišljanju, znači, uvažavajući ove primedbe, pa možda i razloge da se dio ovog zakona i teksta dopuni i usaglasi naknadno. Pridružiti ću se predlogu da se prolongira danas izjašnjavanje o ovom zakonu i da se pokuša uskladiti tekst ovog zakona sa dijelom primjedbi koje smo konstatovali i danas ovdje da su realne i opravdane. Imamo na kraju i diskusiju gospodina Čampare, bar što se tiče ovog člana 6., da ima potrebe da se ovaj član dopuni, pa možda će se ukazati potreba za još neke od ovih članova, vezano za njihovo konačno usaglašavanje. Prema tome, ja ću se pridružiti prijedlogu da se samo izjašnjavanje o ovom zakonu prolongira za jednu od narednih sjednica i da se pokuša uskladiti i usaglasiti, uvažavajući određene primedbe, koje smo imali prilike danas da čujemo i od strane delegata, kroz raspravu i diskusiju, a imali smo prilike da čujemo dio primedbi i stavove OHR-a i ambasadora, gospodina Volkmana.

Pošto nemamo više prijavljenih diskutanata, a imamo nekoliko predloga, ima li potrebe da napravimo još jednu malu pauzu, da pokušamo da se usaglasimo u okviru klubova, kako bismo možda došli do jednog ili dva predloga, vezano za ovaj zakon?

Predlažem pet minuta pauze, ali stvarno da bude pet minuta, da pokušamo doći do jednog ili dva predloga, vezano za ovaj zakon, pa bih molio predsednike klubova da se, ipak, sastanu i da ...

/PAUZA/

Dozvolite da nastavimo sa radom. Nakon ove pauze, konsultacije sa predsednicima klubova, pošto je, da podsetimo, završena rasprava o ovom zakonu, usaglašeno je da idemo samo sa jednim predlogom, a to je izjašnjavanje o predloženom zakonu.

Ovdje je jedna intervencija gospodina Žigića, molim vas da prihvatimo to, uz uvažavanje prava delegata, znači, njihovog predloga. Jedan od predloga jeste da se

izjašnjavanje o ovom zakonu odloži za jednu od narednih sjednica. Intervencija gospodina Žigića i gospodina Hercega.

Ko je za ovakav predlog?

Ko je protiv?

Uzdržan.

Konstatujem da predlog nije dobio potrebnu većinu. Vraćamo se na ovaj predlog. Molim vas da se izjasnimo o predloženom zakonu, i to želim da napomenem, kako je u istovjetnom tekstu usvojen na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Ko je za ovakav Predlog zakona? - 10

Protiv? - 2

Uzdržanih – 1

Konstatujem da je sa 10 glasova za – 2 protiv i jednim glasom uzdržanim, usvojen Zakon u istovjetnom tekstu kako je usvojen na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog zakona o finansiranju političkih stranaka u BiH – predlagači, poslanici, gospodin Nikola Špirić i gospodin Ibrahim Đedović

Predlagači, jedan i drugi, su ovdje. Ja se zahvaljujem predlagačima što su našli za shodno, i odvojili vrijeme, da u svojstvu predlagača prisustvuju današnjoj sjednici, znači, popravljaju se odnosi prema ovom domu, to znači, uz naše konstatacije koje smo prethodno izrekli, vezano za predlagače mnogih zakona, koji, do sada bar, u većini slučajeva nisu prisustvovali ovim sjednicama. Otvaram raspravu povodom ove tačke dnevnog reda.

Da li se neko javlja za raspravu? Gospodin Nikola Špirić, jedan od predlagača.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjeni delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, cijenjeni gosti, ja želim samo, na malom startu, da vas podsjetim kako je došlo do Predloga zakona o finansiranju političkih partija u BiH. Naime, ja pretpostavljam da je i vama poznato da smo, 18. maja 2000. godine, predstavnici svih političkih partija, podvlačim, svih političkih partija koje participiraju u Predstavničkom vijeću Parlamentarne skupštine BiH, samim tim i u Domu naroda, u Kancelariji visokog predstavnika smo odlučili da bi bilo dobro da se dođe do zakonskog projekta koji bi definisao finansiranje političkih partija na nivou BiH, iz razloga što se BiH, kao država, nalazi u takvoj situaciji da kriminal, korupcija, lagano zahvataju čak i političko tijelo BiH i da bi se jednostavno ta materija trebala zakonski definisati. Mi smo se složili tada da radni materijal, koji su eksperti OHR-a sačinili, gospodin Đedović, poslanik, i ja lično uobličimo u Nacrt zakona o finansiranju političkih partija, što smo i učinili. U tom smislu, želim da izrazim javnu zahvalnost gospodinu ambasadoru Hofmanu i Pravnom odjelu OHR-a, gospodinu Seadu Traljiću,

koji nije štedio vrijeme u kontaktima sa gospodinom Đedovićem i sa mnom i u tom smislu smo došli do Nacrta zakona, gdje je obavljena parlamentarna rasprava u okviru Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH i upoznat sam da ste takvu raspravu vodili i vi u okviru Doma naroda PSBiH. Moram da kažem da je rasprava koja je vođena pomno analizirana, mi smo, zajedno sa Pravnim odjelom OHR-a, sve primjedbe i poslanika i delegata razmatrali i sada želim jasno da vas upoznam šta je to od tih, rekao bih amandmana ili primjedbi, ugrađeno u Prijedlog zakona. Sa velikim zadovoljstvom moram da vas informišem da na Predstavničkom vijeću Parlamentarne skupštine BiH nije bilo dopunskih amandmana na Prijedlog ovog zakona. Naime, poslanici su željeli da neke amandmane ugrade, ali na našu molbu, da bi dobro bilo da se pođe sa ovim zakonskim projektom, pa ukoliko se u hodu pokaže koja greška da je bolje popravljati zakonsko rješenje, nego ovu materiju prepustiti da bude zakonski neuređena.

U tom smislu, želim da vas upoznam da smo u članu 3.1., stav 4., gdje piše Budžeta BiH za, gdje piše državnog Budžeta BiH, u skladu sa Ustavom, stoji samo riječ Budžeta BiH, tekst ostaje isti. Zatim, brisan je član 4.3. koji kaže "rad koji član političke stranke obavlja u stranci, u principu je neplaćeni rad", mislimo da to ne trebamo zakonskim projektom definisati, da je to stvar svake stranke da definiše kako će finansijski da nagrađuje svoje činovnike ili službenike u stranci.

Zatim, član 8. Izmjena člana 8. se odnosi samo na ovo gdje piše da državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih, mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, koji su, po samoj svojoj djelatnosti, isključivo neprofitni, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima je uložen javni kapital, iznosi najmanje, izmjena je ovdje bilo, u Nacrtu zakona 50%, mi predlažemo da to bude 25%, ne mogu finansirati političke stranke, znači, ključna izmjena, umjesto 50% da to bude 25%.

Zatim, u članu 15. smo predložili da dođe do promjene, vezano iz nacrta u predlog. Ako je politička stranka dobila sredstva u iznosu koji premašuje najveći utvrđeni godišnji prihod iz člana 3.4. ili premašuje najveći određeni iznos priloga iz člana 5., ili na način koji je zabranjen članom 8., Izborna komisija političkoj stranci izriče novčanu kaznu, čiji iznos ne prelazi trostruki iznos sume koja je dobivena na nezakonit način. Ovim članom se ovakva kazna dozvoljava, izriče, čak i ako ukupan iznos novčane kazne prekoračuje 10.000 KM. Ono što je novina jeste član 21. ovog zakona, to je novi član koji glasi "Dok se ne uspostavi stalna izborna komisija, prema članu 5., Aneksa 3 Opšteg okvirnog sporazuma za mir, Privremena izborna komisija može preuzeti sve ili samo dio nadležnosti poslova koji se ovim zakonom dodjeljuju Izornoj komisiji BiH. Žalbe na odluke Privremene izborne komisije mogu se uložiti Izornoj potkomisiji za žalbe, na osnovu člana 16. ovog zakona i pravilnika o radu Izborne potkomisije za žalbe. Nadležnost koja je u ovom stavu data Izornoj potkomisiji zadržat će se dok odgovarajuće institucije BiH ne preuzmu tu nadležnost." Dakle, to je novi član i, naravno, na predlog poslanika Predstavničkog vijeća, dodaje se još jedan član koji kaže da ovaj zakon stupa na snagu nakon osam dana od usvajanja u Domu naroda. Bit će objavljen u Službenom glasniku BiH i entitetskim službenim glasnicima.

Želim, također, da vas informišem da je Savjet ministara BiH vodio raspravu, vezano za Nacrt ovog zakona, dao podršku Nacrtu ovog zakonu, uz jednu malu

sugestiju. Savjet ministara BiH je interesovalo da li će biti budžetskog opterećenja po osnovu ovog zakona za ovu godinu. Ja želim da vas informišem da neće biti dodatnih budžetskih troškova za ovu godinu vezano za Zakon o finansiranju političkih partija u BiH. No, ono što vas, čini mi se, ili po mom osjećaju, više interesuje jeste, zašto se nisu ugradili amandmani koji su bili predmetom rasprave na Predstavničkom vijeću, kao i ovdje na Domu naroda? Hoću samo da kažem i za amandmane koje su poslanici Predstavničkog vijeća, oko samog poimanja i definisanja političkih partija, mi smo mislili da je ova definicija najprikladnija, jer definicija koju je predlagala gospođa Muminagić bi pomalo iskrivila sliku političke stranke, ulazila bi u mogućnost drugačijeg definisanja udruživanja, što nije planirano ovim zakonom, i ona je bila mnogo bliža definiciji političke stranke iz prošlog sistema i u BiH i bivšeg jugoslovenskog sistema.

Rasim Kadić je imao primjedbu, vezano za izricanje kazni, da će ta sredstva, koja se refundiraju, ponovo ići političkim strankama, dakle, političke stranke neće u punom iznosu snositi kazne, ali mi nismo mogli naći prikladnije rješenje i čini nam se da je ovo rješenje najbolje, jer iznos sredstava, po osnovu kazne, koji ponovo može doći do političke stranke ili njenog predstavnika je toliko zanemariv da ne može u tom smislu bitnije derogirati, u finansijskom smislu, izvore stranke.

Zatim, čini mi se da su gospoda Herceg i Živković i NHI-a su tražili da se stranke mogu baviti ne samo, da se mogu baviti svim privrednim djelatnostima, dakle, da se pokrije budžet stranaka, mi smo zarad podjele, podjele još uvijek žestoke, podjele na vlast i opoziciju, da bi se tu ušlo u jednu zonu diskriminacije, što nije dobro definisati na ovakav način, zato se ostalo na ovom neprofitnom sektoru.

Zatim, donacije iz inostranstva. Nismo ih zabranjivali ovim zakonskim rješenjem, jer mislimo da je to stvar Parlamenta da ih donese, da li će ih ograničiti ili uopšte izbaciti iz zakonskog projekta. Može li se limitirati članarina političke partije, bilo je pitanja. Mi mislimo da se članarina treba limitirati, da je to unutrašnja stvar svake političke stranke ili političke organizacije. Zatim, bilo je primjedbi na član 10. Bilo je, također, primjedbi kod definisanja naslijeđene imovine bivše Komunističke partije, ali mislimo da se to treba urediti posebnim zakonskim projektom da se ovaj zakon ne bi opterećivao tim rješenjima i bilo je, naravno, još niz predloga i, rekao bih, sugestija. Mi ne mislimo da je ovo idealno zakonsko rješenje, ali je način na koji se želi regulisati ova materija dobar i, evo, molimo vas, u Predstavničkom domu da ovaj zakonski projekat prihvatite i mislim da bi ova sama procedura i metod koji je obavljao OHR, Kancelarija visokog predstavnika, i ambasador Hofman, mogli biti pravi put i za ostale projekte i u Predstavničkom vijeću i u Domu naroda i mislimo da je ovo mnogo bitan zakonski projekat. Dobro bi bilo da je stalni izborni zakon usvojen i želio bih da kažem da bi ovo mogao biti dobar put i za ostale, složenije zakonske projekte, da se uvode u najnormalniju, rekao bih, parlamentarnu raspravu i da čim pre, u interesu BiH, dolazimo do zakonskih rješenja. Ja sam imao toliko. Hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću, na dopunskom obrazloženju, u ime predlagača, i na dobronamjernim sugestijama. Otvaram diskusiju povodom ovog zakona. Da li se neko javlja za diskusiju, za raspravu?

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, dame i gospodo, ja sam na prošloj sjednici Doma naroda, kada smo vodili raspravu o Nacrtu ovog zakona, dao svoje određene primjedbe na nacrt, pa prema tome, pošto ostajem pri istim primedbama i kad je u pitanju Prijedlog ovog zakona, hoću samo da obrazložim da neću glasati za ovaj zakon, a evo iz kojih razloga.

Ja sam tada rekao da nam zakon treba, i zaista nam treba Zakon o finansiranju političkih partija, da se ta materija reguliše, ali u ovom zakonu, od člana 2., pa 11. i do kraja, stalno se spominju nadležnosti Izborne komisije BiH, a mi znamo da izborni zakon, stalni izborni zakon nije usvojen. Prema tome, ove odredbe koje daju velika ovlaštenja izornoj komisiji, koje i nema, jesu u ovom zadnjem članu, tamo negdje u članu 21. je regulisano, dok se ne uspostavi izborna komisija, da će ovlaštenja po tom pitanju preuzeti Privremena izborna komisija.

I na kraju, ja ću nešto reći, a to je Privremenoj izornoj komisiji, ja sam tada rekao da, evo i sad to ponavljam, da nama treba stalni izborni zakon i da sva ovakva prelaza rješenja nisu dobra. Ja bih glasao za ovaj zakon i glasat ću za ovaj zakon kad se usvoji stalni izborni zakon, a dotle, ova rješenja sa izbornom komisijom BiH, koja ne postoji, mislim da nije u redu.

Ja hoću da kažem da Privremena izborna komisija, ja sam prošli put na sjednici Doma naroda predložio jednu rezoluciju o zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda iz oblasti izbornih prava. Nažalost, ovaj dom, odnosno grupa delegata, nije uvrstila taj predlog rezolucije u dnevni red. Ja sam tad htio da kažem, ali nisam imao prilike, jer ta rezolucija nije ni došla na dnevni red, ali hoću da kažem sad, i tvrdim, da Privremena izborna komisija krši osnovna ljudska prava i slobode zagarantovane Evropskom konvencijom za zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda. Privremena izborna komisija, gospodo, nije ovjerila dvjema političkim partijama u RS prijave za izbore, čime je oko 160.000 ljudi iz jednog naroda u RS eliminisano iz izbornog procesa. Nije im dozvoljeno da idu na izbore i da glasaju. Prema tome, ja ostajem pri toj tvrdnji da treba ispoštovati Aneks 3 Dejtonskog mirovnog sporazuma, da se donese stalni izborni zakon i da sve, cjelokupnu materiju izbora i svega ostalog, regulišemo stalnim izbornim zakonom i da na izbore idemo po stalnom izbornom zakonu, a ne po pravilima i propisima koji se mijenjaju svaki dan iz godine u godinu, od izbora do izbora i iz dana u dan. Prema tome, izašao sam da kažem da ću imati svoje izdvojeno mišljenje, odnosno, zbog toga neću moći da glasam za ovaj zakon.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Pajiću. Izvolite dalje. Ako nema, zaključujem raspravu. Molim vas, da se izjasnimo o predloženom zakonu. Ko je za usvajanje Predloga zakona o finansiranju političkih stranaka?

Molim vas da se izjasnimo, ko je za usvajanje zakona, ponovit ću, Predlog zakona o finansiranju političkih stranaka u BiH, predlagači, poslanici gospodin Nikola Špirić i gospodin Ibrahim Đedović u istovjetnom tekstu kako je usvojen i na Predstavničkom vijeću, uz uvažavanje ovog dopunskog obrazloženja koje smo čuli od strane predlagača gospodina Špirića?

Ko je za Predlog ovakvog zakona, sa Avdinim glasom, on je rekao za – 12 za.
Protiv – 1.

Uzdržanih – nema.

Konstatujem da je sa 12 glasova za i jednim glasom protiv usvojen Zakon o finansiranju političkih stranaka.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda.

4. Nacrt zakona o slobodi informisanja u BiH

Ja bih zamolio gospodina Jadranka, mi smo već obavili konsultacije i imam informaciju da ...

JADRANKO TOMIĆ

Ustav BiH, članak 4.3.d., kaže “delegati i članovi će uložiti najveće napore da bi većina uključivala najmanje jednu trećinu glasova delegata ili članova sa teritorije svakog entiteta”. Budući da je jedna trećina iz RS, pa, prema tome, prošao je prijedlog.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Jadranku. Nastavljamo dalje sa radom.

Radi se o Nacrtu zakona o slobodi informisanja u BiH.

Ad. 4. Nacrt zakona o slobodi informisanja u BiH, predlagači, poslanici gospodin Sejfidin Tokić i gospodin Ivo Lozančić

U ime predlagača, vidim ovdje Sejfidina Tokića. Ja se, također, zahvaljujem njegovom prisustvu, pa u ime predlagača, gospodine Tokiću, izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, poštovani delegati, ja se zahvaljujem na pozivu i mogućnosti da u ime predlagača, gospodina Ive Lozančića i sebe, prezentiram neke osnovne motive, ciljeve i razloge za donošenje ovog zakona.

Mislim da smo u parlamentarnom životu, u ukupnom političkom životu BiH, postigli jedan konsenzus, a to je nastojanje da izabrani predstavnici u strukturama vlasti, na svim nivoima, odgovaraju i imaju odgovornost prema građanima, prema onima u čije ime su u javnim organima, odnosno u organima države ili javnih preduzeća. U tom kontekstu, ovaj zakon prvenstveno ima za cilj da približi sve informacije vezane za djelatnost državnih organa građanima, i odmah na startu bih želio da razjasnimo da ovaj zakon nema namjeru uređivanja medijskog prostora, nego prvenstveno uspostavljanje odnosa odgovornosti državnih organa spram građana, odnosno, prava građana na informaciju.

Da bih preduprijedio neke eventualne sugestije i primjedbe, ja bih, u ime predlagača, istovremeno istakao da je bio čitav niz sugestija, prijedloga vezanih za izmjenu zakona, kako ne bi dolazilo u koliziju s aspekta ustavnih nadležnosti uređenja medija koje se prvenstveno odnose na entitete, odnosno, na kantone i da ovaj zakon ide u pravcu svog naslova, koji bi više govorio o pravu pristupa informacijama poreskih obveznika, odnosno, građana. Svoju ustavnu osnovu za zakon baziramo na članu 3. Ustava koji govori o osnovnim ljudskim pravima svakog građanina, da ima pristup informacijama, a ovaj zakon je rađen na iskustvima mnogih zemalja u svijetu koje su usvojile ili imaju proces usvajanja zakona o slobodi informisanja. Ja ću navesti samo neke zemlje, kao što su Grčka, SAD, Kanada, Danska, Holandija ili pak Švedska, koja preko 20 godina ima jedan ovakav zakon.

Zakon je rađen u okviru ekspertne grupe koja je uključivala predstavnike sva tri bosanskohercegovačka naroda, predstavnike medija, pravne eksperte i uključivala je jednu raspravu koja je otvorena i prije ovog razgovora danas u Domu naroda. Ova rasprava o Nacrtu ovog zakona podrazumijeva otvorenost ovog prijedloga za sve korisne sugestije, kako bismo, dakle, ostvarili strateški cilj ovog zakona, a to je da se osigura pristup informacijama i javnosti BiH, odnosno, šta njena vlada radi i kako se troše javni fondovi.

Madridskom deklaracijom, od 16. decembra 1998. godine, jasno je definisana obaveza Parlamentarne skupštine BiH da donese jedan ovakav zakon, i obzirom na raspravu koju su predstavnici političkih stranaka već imali na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, ja vam ne bih oduzimao vrijeme sa dodatnom argumentacijom, ali bih vam skrenuo pažnju da o ovome postoji jedna vrsta političkog konsenzusa, kao i otvorenost nas, kao predlagača, da primjedbe koje su već izrečene u Predstavničkom domu, a one su se ticale jasno definisane uloge ombudsmana za informiranje i niza drugih primjedbi, svakako ćemo uzeti u obzir prilikom izrade konačnog prijedloga. Hvala vam na pažnji.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Tokiću na ovom obrazloženju. Otvaram dalje raspravu. Da li se neko javlja za raspravu o Nacrtu ovog zakona? Vidim da nema. Dozvolite da predložim sljedeći zaključak o kojem ćemo se izjasniti.

Usvaja se Nacrt zakona o slobodi informisanja u BiH. Nacrt zakona može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga zakona, uz obavezu predlagača da prilikom izrade prijedloga zakona uzme u obzir primjedbe i sugestije iznesene u raspravi. Mi u okviru rasprave danas, evo, vidimo da nismo imali diskutanata, niti imamo posebnih primjedbi. Ja bih želio samo, uz ovaj predlog zaključka, da dopunim, ako neko od delegata stvarno želi da interveniše u okviru amandmana, znači, da na vrijeme interveniše u pisanoj formi prema predlagaču, a čuli smo i od strane predlagača, gospodina Tokića, da postoji raspoloženje, od strane predlagača, da razmotre te predloge kako bi ovaj zakon bio što bolji, kvalitetniji, znači da će to i prihvatiti, kao predlagači.

Molim vas da se izjasnimo, ko je za predlog ovakvog zaključka?

Konstatujem, sa 13 glasova za, da je usvojen, znači, ovaj zaključak o Nacrtu ovog zakona.

Prelazimo na sledeću tačku.

Ad. 5. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između BiH i Narodne Republike Kine o trgovini i ekonomskoj saradnji

Sporazum ste dobili u materijalu. Otvaram diskusiju o ovom sporazumu. Da li se neko javlja? Niko.

Molim vas da se izjasnimo, ko je za davanje saglasnosti za ratifikovanje ovog sporazuma?

Konstatujem, ponovo jednoglasno, sa 13 glasova za, znači, Dom naroda se izjasnio za ovaj sporazum.

Ad.6. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja i inicijative

Mi smo za ovu današnju sjednicu dobili dio odgovora na delegatska pitanja sa ovih prethodnih sjednica. Ja bih zamolio prvo gospodu delegate koji su postavili delegatska pitanja da se lično izjasne o odgovorima, da li su zadovoljni ili ne sa odgovorima koje su dobili. Želim da napomenem da su oni naknadno dobili, mislim da vam je uručen, gospodo delegati, i odgovor vezan za pitanje gospodina Žigića. Ja bih zamolio delegate da se prvo oni izjasne o ovim odgovorima, da li su zadovoljni ili ne, pa da idemo dalje na delegatska pitanja i inicijative. Gospodin Žigić, gospodin Vlado i da li imamo još, gospodin Zorić. To smo dobili odgovore, a za ostale, vidjet ćemo. Izvolite, gospodin Vinko.

VINKO ZORIĆ

Imao bih sad odmah jedno pitanje. Vidim ovdje pepeljaru. Iz Zapisnika koji smo mi usvojili sa 19. sjednice, i takvog smo danas usvojili, vidljivo je da sam imao tri zahtjeva i jedno pitanje. Mi smo dobili, ne znam jesu li svi zastupnici dobili pismo koje je gospodin Tomac uputio prof. dr. Branku Dokiću, predsjedniku Komisije za vanjske poslove Zastupničkog doma Skupštine BiH. To pitanje je dvolično. Najprije ima puno grešaka i žao mi je što najprije onaj ko je dobio to pismo, a to je prof.dr. Branko Dokić, nije reagirao ili nije upoznao predsjedavajuće oba doma. Naime, u ovom pismu gospodin Tomac piše Dokiću, u vezi, nečitko je jer je loša kopija, s uspostavljanjem parlamentarne suradnje između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine. To je jedan od razloga za reagiranje, jer ja ne poznajem ovo što piše ovdje Republika BiH, ne poznam što je to. Dakle, evo sada, upozoravam sva tri, odnosno, predsjedavajuće i dvojicu supredsjedatelja, da reagiraju na ovo pismo, da nama susjednu Republiku Hrvatsku upoznaju, barem njene predstavnike, kako se zove zemlja u kojoj smo mi parlamentarci. Isto tako, u nastavku pisma, u stavku 2., kako sam ja dobio, u drugom segmentu piše da predlaže da se posjet organizira na načelu reciprociteta, odnosno, da hrvatska strana snosi troškove, itd., za pet do šest članova parlamentarnog izaslanstva Skupštine BiH. To se ne odnosi samo na Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, nego na parlamentarno izaslanstvo Skupštine BiH, tako

doslovno ovdje piše, a svi su i dobili ovo pismo. Vrijeme i cjelovit program posjeta dogovorio bi se diplomatskim putem.

Nadalje, piše u nastavku, što potvrđuje ono o čemu sam ja i prošli put govorio, uvjeren sam da bi uspostavljanje suradnje vanjskopolitičkih odbora naših dvaju parlamentara, odnosno, posjet bosanskohercegovačkih kolega Republici Hrvatskoj i pri... unapređenje ukupnih odnosa između naših država, što je sasvim dobro, ali zadnji put smo ovdje konstatirali da nitko od supredsjedatelja ovog doma i predsjedavajući nisu bili upoznati sa ovim pismom, a ovdje ne piše izričito da to bude izaslanstvo, zapravo, ne piše uopće da to bude izaslanstvo Zastupničkog doma i ne znam otkud pravo, evo, u ovom slučaju prof. dr. Branku Dokiću, ili bilo kome u Zastupničkom domu, da nastupa i određuje 5 do 6 članova parlamentarnog izaslanstva Skupštine BiH. Naravno da me sad interesira, jer je i to bio jedan od zahtjeva, što su naši supredsjedatelji, u tom smislu, poduzeli. Ja nisam zadovoljan odgovorom na pitanje, jer sam ja postavio pitanje koje glasi: Ko su članovi i što je to Komisija za vanjska pitanja Parlamentarne skupštine BiH? Mi smo to dobili u izvješću. Ja sam dobio jedan odgovor da se tu potkrala jedna greška, ali ovdje u pismu prof.dr. Zdravka Tomca piše da se upravo tražilo da dođe parlamentarno izaslanstvo. Parlamentarno, po meni, znači predstavnici oba doma.

Isto tako, mislim da bi dobro bilo upozoriti, barem iz ovog doma, prof. dr. Branka Dokića da ubuduće kad bude, ako bude, a izgleda da imaju to praksu, kolege iz Zastupničkog doma komunicirali sa drugim državama, da kažu da se naša zemlja, naša država zove Bosna i Hercegovina i da ona ima dva entiteta. Ovdje se prof.dr. Zdravku Tomcu potkrala jedna velika greška, napisao je Republika Bosna i Hercegovina, a treba kazati da je, ja i ne znam kako bih nazvao uniju RS i Federacije BiH, zapravo, ne znam šta bi to bila unija republike i federacije.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Zoriću, mislim da i današnja intervencija gospodina Zorića zaslužuje odgovor od strane članova Kolegija, znači, od prethodnih sjednica, na prethodne primedbe, želim samo da obavijestim Dom, i reakcije u ovom dijelu koje su bile prisutne, da su se dva kolegija sastala i da imam određene dogovore i zaključke, i ja molim stručnu službu da u pisanoj formi dostavi delegatima zaključke sa tog zajedničkog sastanka, jer na nivou i jednog i drugog kolegija je upravo raspravljan dio ove problematike, i reagovanja i reakcija koje su bile prisutne, od strane vas ovdje, znači, i mi smo se potrudili da ispoštujemo vaše reakcije i smatramo to našom obavezom, dijelom smo to i uradili. Kako će se dalje stvari odvijati, ostaje na nama, a ja još jednom samo molim gospodu iz stručne službe da u pisanoj formi, ipak, dostavi zaključke sa tog Kolegija u ovom dijelu. Znači, zahvaljujem se, imamo samo jednu intervenciju prije nego što Vlado ...

VINKO ZORIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se dovoljno/

Država koja se sastoji od republike i federacije. To sam mislio. Nisam mislio unija. Kako bi gospodin Tomac reagirao da smo mi uputili njemu pismo kraljevina Hrvatska ...

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se i na ovom drugom.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Cijenjene kolege, ja sam dobio odgovor koji je namjerno nepotpun, ovdje kaže da se ne može dati popis državljanina koji su dobili državljanstvo BiH. Ako postoje ljudi, ako je neko dao ime čovjeku, on ima ime i prezime. Ako je neko dao državljanstvo nekome, on ima ime i prezime. Ako se ta imena poredaju, dobije se spisak. Dakle, zaista je neodgovorno i neozbiljno da se jedan ovakav dogovor napravi. Ako ima razloga, kaže se ne možemo ili ne želimo dati, ja takav odgovor prihvaćam. Hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Šoljiću, gospodin Pajić, izvinjavam se gospodinu Pajiću. Gospodine Žigiću, dobili smo odgovor i na postavljeno delegatsko pitanje gospodina Žigića, ja bih zamolio da se izjasni. Zadovoljan.

Vlado, konstatujemo nije zadovoljan odgovorom, znači, traži dopunski odgovor, kompletniji.

ĐOKO PAJIĆ

Pa pre nego što postavim pitanje, jednu primedbu, možda bi ubuduće predstavnici Saveta ministara BiH mogli da odsede do kraja ove sednice, jer nekad ćemo možda imati pitanja i njima lično, na koje će možda moći istog momenta da odgovore, pa mislim da ne bi bilo loše predložiti im da bar iz svakog ministarstva po jedan bude do kraja kad se održavaju sednice Doma naroda.

Meni je žao, evo, sad su otišli i predstavnici Saveta ministara BiH i predstavnici međunarodne zajednice i OHR-a, svi su otišli, a, eto, i ja bih imao i njima jedno pitanje, a ja ću ovako da ga postavim. Ja se opet vraćam na onu stvar diskriminacija jednog naroda.

Prošli put, kad sam predlagao onu rezoluciju, rekao sam, u toj rezoluciji, da Privremena izborna komisija povuče najavljenju zabranu izlaska političkim strankama i partijama na izbore, jer tad je bila samo najava. Međutim, to što su najavljivali i desilo se. Prema političkim partijama u RS, Privremena izborna komisija nije ovjerila prijave, mada su na vrijeme podnesene. Stranke su uredno i po važećim zakonskim propisima registrovane kod nadležnih organa. Jedna od tih stranaka, a to je Srpska radikalna stranka je parlamentarna stranka u RS i parlamentarna stranka u Parlamentarnoj skupštini BiH. Od '96. godine je učestvovala na izborima, prvi put, i od tada je stalno parlamentarna stranka i u Parlamentu RS, a od prethodnih izbora i parlamentarna stranka u Parlamentarnoj skupštini BiH. Iza tih stranaka, imam podatke sa prošlih izbora, stoji oko 160.000 glasača, prema tome, ako je moguće, ja bih postavio pitanje tim predstavnicima iz međunarodne zajednice, OHR-u i Privremenoj izornoj komisiji, čime se rukovodila kad je zabranila tim dvjema političkim partijama da izađu na izbore.

Aposlutno obrazloženja nema nikakvog. Podsjećam, još jednom, stranke su uredno, po važećim zakonskim propisima registrovane. Podnijele su prijave. Sve ono što je Privremena izborna komisija tražila svojim pravilima i propisima je podneseno, ali prijave nisu ovjerene i zabranjeno je tim strankama da idu na izbore, bez ikakvog obrazloženja. Postavio bih im pitanje, čime su se rukovodili kad su donijeli takvu odluku. Ako mogu, kao predstavnik jednog naroda, koji je diskriminisan, jednom takvom odlukom da dobijem odgovor razlog.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Pajiću. Da konstatujem da je to delegatsko pitanje gospodina Pajića i upućeno je na pravu adresu.

Prelazimo sada na delegatska pitanja i na inicijative.

AVDO ČAMPARA

Mi smo na prošlim sjednicama Predstavničkog doma i Doma naroda formirali grupu za izradu izbornog zakona. U tu grupu, pored eksperata, ušao je jedan broj poslanika i ušla su tri člana eksperta, koje je odredilo Vijeće ministara BiH. S obzirom da mi radimo sada na tom zakonu, a imajući u vidu odluku Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti sva tri naroda i poništavanju određenih odredbi u ustavima entiteta, bilo bi potrebno da i sa ovog mjesta sugerišemo skupinama entiteta da njihove ustavne komisije užurbano, takođe, rade na usklađivanju ustava, jer skoro je nemoguće donijeti izborni zakon BiH, a da se ne usklade ustavi entiteta, u skladu sa Odlukom Ustavnog suda. Vi znate da je za ulazak u Vijeće Evrope uslov donošenje izbornog zakona. To je više, ne kao delegatsko pitanje, već kao jedna inicijativa koja treba da ide i prema Vijeću ministara BiH i prema ustavnim komisijama oba doma Parlamentarne skupštine Federacije BiH i Skupštine RS.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Čampari. Gospodin Herceg.

MUGDIN HERCEG

Ovo prvo što ću reći, to nije pitanje, nego jedno razmišljanje, osim toga, imam dvije inicijative.

Naime, ja sam na 19. sjednici postavio jedno pitanje, zahtjev prema Vijeću ministara BiH, u cilju okretanja Vijeća ministara prema uključivanju i rješavanju problema Bočinje i ja sam zadovoljan sa ovim što je napravljeno kao rekapitulacija stavova iz stenograma koji sam ja pogledao. No, uistinu izražavam žaljenje, evo, da se danas igramo gluhih telefona na relaciji Dom naroda - Vijeće ministara i objektivno, nema se kome kazati ono što bi čovjek trebao kazati.

Naime, ja sam imao priliku da čujem jedan intervju preko televizije gospodina predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH Spasoja Tuševljaka, koji je prvo razmišljao gdje je Bočinja, je li Bočinja kog Maglaja ili Maglaj kod Bočinje a, onda je bio iznenađen tim pitanjem. Drugo pitanje je bilo u smislu konstatacije da država nema

sile da to rješava. Pa nije valjda niko zvao iza ove govornice silu, nego je pozivao dobru volju, odnosno, ljude na dobru volju, da rade u skladu sa Ustavom i zakonom na ovom projektu, iz razloga što je sasvim evidentno da je ta pojava usporavala realizaciju projekta Aneksa 7. Dejtonskog mirovnog sporazuma, provedbu imovinskih zakona, zatim direktno je vezana za ljudska prava. Pored toga, u određenoj mjeri je dovedena u pitanje sloboda kretanja, sigurnost življenja tamo itd. Na kraju, Abu Hamza je neko veče na OBN-u vrlo jasno poručio o namjerama onog dijela ljudi koji nisu domicijelno građani BiH, nego su državljani BiH stalnog porijekla, da oni ne namjeravaju to napustiti, itd.

Prema tome, ja ovdje zaista ne mogu da prihvatim, kao čovjek, da Vijeće ministara BiH, resorno ministarstvo, na čelu sa gospodinom Ragužem, nije našlo za shodno da se uključi i podupre rješavanje ovog pitanja, kao što to u posljednje vrijeme radi Vlada Ze-Do kantona ili sve relevantne međunarodne institucije. Mislim da je krajnje vrijeme da ljudi koji obnašaju određene funkcije na ovom projektu moraju prepoznati svoje obaveze i da se uključe u rješavanje ovakvih pitanja, kao što je i Bočinja, kao što je i u Republici Srpskoj Janja, itd.

Sljedeća stvar koju želim da pokrenem kao inicijativu je proistekla iz posljednjih dana učestale komunikacije sa građanima, našim bosanskohercegovačkim državljanima koji su rasuti po svijetu, pa se jedan značajan broj ljudi koji žive u Švedskoj obratio meni, kao poslaniku, sa nekim podacima. U pitanju su ljudi koji vladaju ovim problemom, pri čemu su zamolili da ja, iza ove govornice, podsjetim da je od nekada, znači, prije rata, ex Jugoslavija imala zaključen bilateralni ugovor o priznavanju staža građana BiH u Švedskoj i obrnuto, između Švedske i Jugoslavije. Građani danas Jugoslavije, odnosno Srbije i Crne Gore, svesrdno koriste ta prava iz tog bilateralnog ugovora, a to pravo građanima bivše Jugoslavije, znači, građanima BiH je uskraćeno. Želim da napomenem da se radi, prema podacima koje imam, oko 60.000 građana BiH u Švedskoj, od toga je negdje oko 10.000 građana BiH koji se primiču ispunjavanju bonusa da su proveli tamo deset godina, ili će provesti deset godina, a da, takođe, ima i onaj drugi bonus, da se primiču starosti od 65 godina. Mislim da bi bilo dobro da se uputi jedna inicijativa, ne samo prema ministarstvu i Vladi Švedske, gdje je postojao ovakav bilateralni ugovor, da se ovo pitanje reguliše, jer imali bismo poziciju da naši građani BiH, koji imaju 65 godina, koji su navršili 10 godina života u Švedskoj, odnosno u Švedskoj radili, itd., ostvare pravo na penziju iz osnova cjelokupnog staža. Šta bi to značilo za naše ljude, šta bi to značilo za rasterećenje naših fondova, itd., ne bi trebalo obrazlagati.

Ja sam, Vinko, ponio ovaj program, samo da ne zaboravim kazati, samo da pogleda, pošto ovaj program, koji kaže šta će oni raditi do kraja godine, a kako stvari stoje, sasvim je sigurno da ćemo raditi septembar, oktobar, a možda da se još jednom nađemo i u novembru, pošto imamo na starom principu definirane komisije ovog doma, pa ovaj novi poslovnik je vrlo konkretno, u ovom odjeljku 3., član 23. rekao da su to do sada tri komisije, ja predlažem, zaista, da Kolegij proba definisati strukturu i sastav komisija u skladu sa ovim poslovníkom i da na narednoj sjednici mi to verifikujemo da bismo mogli po ovom poslovniku raditi na pitanjima koja su ingerentno u funkciji ovih komisija. Eto, toliko, hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Hercegu. Imamo ovdje, ja koliko konstatujem, vezano za diskusiju gospodina Hercega, jedna inicijativa koja se samo ponavlja. Znači, ponovio je, vezano za prethodnu inicijativu, traženje odgovora od Saveta ministara BiH, intervencija ponovo, i druga inicijativa, koja bi, također, trebala ići prema Vijeću ministara BiH i preko Vijeća ministara BiH, vezano za ovaj problem, znači, prema odgovarajućim državama, to znači, u ovom slučaju, to je samo gospodin Herceg istakao.

Želim da napomenem, vezano za reakcije, kada su u pitanju članovi Saveta ministara BiH. Gospodin Kurtović se izvinuo i opravdao svoj izostanak što je morao da napusti ovu sjednicu, i u ime njegovo, ja želim da obavijestim Dom, znači, ponovo imamo tu reakciju, zbog već stvorenih obaveza, vezano za prisustvo predstavnika Svjetske banke i dogovorene sastanke i razgovore, on je opravdao svoje napuštanje današnje sjednice.

Izvolite dalje.

IZET ŽIGIĆ

Moje će pitanje biti kratko. Da li se Vijeće ministara BiH sastajalo i da li su se resorna ministarstva uključila u rješavanje aktuelnog problema vezano za događaj u Janji? Prema samom priznanju ministra za izbjegle i raseljene osobe RS-a, gospodina Dragičevića, radilo se o organiziranom napadu na povratnike. To je kršenje osnovnih ljudskih prava, to je kršenje različitih rezolucija koje je ova zemlja prihvatila i mislim da se Vijeće ministara BiH, odnosno, resorno ministarstvo trebalo uključiti u sve ovo. Pitanje oblikujem tako što kažem, da li i na koji način se Vijeće ministara BiH upustilo u rješavanje ovog problema, s obzirom da su se sa ovim problemom bavili visoki predstavnik i šefovi Misije OSCE-a i IPTF i sve druge međunarodne organizacije zastupljene u BiH, a izgleda da Vijeće ministara BiH nije. Zbog toga upućujem ovo pitanje. Hvala lijepa.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Žigiću.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Ovaj dom je inicirao da racionalno iskoristimo vrijeme do kraja mandata, da održimo zajednički kolegij i sa drugim domom i sa Vijećem ministara BiH. Do toga nije došlo, ne našom krivicom, ja mislim da ovaj dom to treba jasno da kaže.

Mi smo se na Kolegiju jasno usuglasili da nećemo dozvoliti da na našem domu čeka ijedan materijal i mi se toga držimo. Ja ne bih želio da dijelim bilo šta, ako je neopravdano sa strane ova dva druga sudionika nesuđenog sastanka. Ja držim da je naš kolegij otvoren za takav sastanak i da se organiziramo tako da do kraja mandata uradimo maksimum, donesemo maksimum zakona koje nam ova dva prethodno spomenuta subjekta dostave, ovaj dom će to ispoštovati.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Šoljiću. Vezano za ovu informaciju, konstataciju, ja želim samo ovdje da se u pismenoj formi obavijest i Kancelarija OHR-a.

RISTAN RISTIĆ

Pa, ja ću se uključiti kratko, mada sam bio odsutan negdje 15-ak minuta, čisto da kažem nešto oko ovoga što je rekao gospodin Žigić maloprije. Tačno, ovo što se dešava u Janji je za svaku osudu. Ljudima treba dopustiti da se vrate svi na svoje, oni koji žele. Treba, normalno, raditi na tome, pošto je to jako težak proces, da se u nekom budućem periodu gleda i na to da se nešto imovine razmijeni i proda. Postoje veliki broj devastiranih stambenih jedinica i u Federaciji BiH i u RS, tako da ljudi, ako budu čekali na povratke, mogu da prođu godine i godine. Nekih ima proračuna, evo proračun međunarodne zajednice da bi to u RS bilo negdje 30-ak godina, u Federaciji BiH 20 godina i konkretno, da samo navedem ovdje, da se i u samu Tuzlu i Tuzlanski kanton, gdje gospodin Žigić obavlja svoju obavezu, jako teško vraćaju Srbi. Ima nekoliko slučajeva, koje ja već posjedujem, da ljudi ne mogu da dođu do svoje stambene jedinice koja im je, faktički, dodijeljena i treba je samo isprazniti.

Treba, znači, na tome poraditi, ne samo u RS, nego i u Federaciji BiH. Do sada je bila jedna praksa da sve ono što se dešavalo negativno oko povratka, to se kačilo RS. Međutim, evo, ja u Šehovićima imam 100% povratak bošnjačkog dijela stanovnika. 100% povratak, ali ne bih rekao da je baš tako u svim opštinama Federacije BiH, neko je maloprije govorio o ovom slučaju oko mudžahedina, itd. Dobro, hajde, po tim malim mjestima i zaseocima jako teško je to i ostvariti, ali bih ja zamolio bar u ovim urbanim sredinama, poput Tuzle i Sarajeva, da se ljudima izađe u susret i da što brže dođu do svojih prava, bar što se tiče ovog srpskog dijela. Dobro, u Banja Luci se u potpunosti ostvaruje povratak, to je jasno. Jeste malo simpatično, ali je evidentno, za razliku od mnogih drugih gradova u Federaciji BiH.

IZET ŽIGIĆ

Pošto je spomenuto područje iz koga ja dolazim, spomenuto u negativnom kontekstu, jeste negativnom, baš onako kako je izrečeno. Zvanični podaci međunarodnih organizacija govore da je to jedno od najotvorenijih područja u BiH i da najveći broj povratka se upravo dešava tamo. U svim opštinama, u svim gradovima su izgrađeni dnevni programi deložacije, izlaska ljudi, vraćanje stanova predratnim stanovnicima je proces koji nezaustavljivo teče i mi to svestrano podržavamo. U pogledu toga, imaju potpunu podršku svi povratnici, koji se vraćaju ili se vrate svojim kućama. I to je jedan neumitni proces koji teče. Nažalost, kad govorimo o povratku, možemo sad da cijelo vrijeme elaboriramo cifre i zvanične i nezvanične podatke, svako će iznijeti svoje podatke koje posjeduje ili hoće da posjeduje. Činjenica je da povratak teče i u područje Zvornika, ali u gradove u RS vrlo malo ... i pravo ljudi da se vraćaju svojim kućama jeste i da razmjenjuju i da prodaju, ali to je njihovo pravo tek kad se vrate i kad se omogući ulazak u posjed, međutim, to se vrlo teško dešava i to je problem povratka, o čemu možemo voditi rasprave dugoročne i kratkoročne i dugovremenske i svakakve druge. Mislim da je problem povratka, ne može se kazati za jedno područje vraća li se ili ne vraća,

trebamo kazati koliko se ljudi vratilo u gradove, a u ne devastirana i porušena sela, to nije mjera povratka. Hvala lijepa.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Žigiću.

VLADIMIR ŠOLJIĆ

Ja ću ovdje ponoviti jedno pitanje koje sam tražio više puta na razini Federacije BiH, nikad nisam dobio odgovor. Zašto ne dobijemo konačno popis, nacionalna struktura iz '91. i iz '99., pa da se ne obmanjujemo, da se ovdje ne budemo smijali kad bilo ko iznosi tvrdnju, da međunarodne organizacije, koje imaju taj popis, izađu sa njim ovdje pred nas. Da jasno znamo, općina ta i ta, struktura ta i ta, sadašnja ta i ta, pa da vidimo gdje je situacija najbolja ili najgora. Mislim da je to isto moje pitanje koje bi zahtijevalo da se odgovor dobije. Taj odgovor postoji, a zašto se krije, ja zaista ne znam razlog. Hvala.

DRAGO LJUBIČIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Šoljiću. Dalje, delegatska pitanja, inicijative, koliko vidim, nema više delegatskih pitanja. Dozvolite mi da sa ovim zaključim 21. sjednicu. Zahvaljujem se na prisustvu i učešću u radu, a stručnu službu molim da ova delegatska pitanja i inicijative na vrijeme dostave nadležnima.

Sjednica je završena u 14.50 sati.